

Investování volných finančních prostředků

Již několikrát jsme zmínili potřebu plánovat svoje příjmy a výdaje. I když na počátku naší pracovní kariéry náš příjem asi nebude zrovna omračující, neměli bychom veškeré peníze beze zbytku utratit. Vždy je třeba pamatovat na neočekávané výdaje.

Postupem času se naše příjmy budou zvyšovat. Po určité době se začneme zabývat myšlenkou, jak by se daly našetřené peníze investovat, aby neztrácely hodnotu působením inflace, případně aby nám také něco přinesly navíc.

Možná se sami dopracujete k poznání, že nemít peníze je hodně zlé. Mít peníze však také není snadná situace, musíme se hodně starat, abychom o ně nepřišli.

Nyní by se nám hodila FINANČNÍ GRAMOTNOST.

Uložíte-li peníze do banky, bude vám z nich banka pravidelně část ukrajevovat různými poplatky. Může také nastat situace, která je bohužel velmi častá, že úroky, které vám banka bude připisovat, budou nižší než procento inflace. Čistá hodnota vašich úspor tak bude klesat.

Budete proto muset hledat finanční produkty, které vám zajistí alespoň minimální reálné zhodnocení. Některé z těchto produktů jsme zde již zmínili. Jedním z nejoblíbenějších produktů je díky státní podpoře **stavební spoření**. Jeho výhodou je, že naspořené prostředky mohou, ale také nemusí být použity na stavební účely. Vyplacená částka není zatížena daní z příjmu, jako je tomu u většiny bankovních a pojistných produktů (15 %). Zhodnocení vkladu je garantováno smlouvou a činí dnes zpravidla 2 %. Dalším výnosem je státní podpora, která činí 3 000 Kč při ročním vkladu 20 000 Kč. Doba spoření je minimálně 6 let. Stavební spoření nás také zpravidla nezavazuje k povinným platbám, což umožňuje vkládat tolik prostředků, kolik si momentálně můžeme dovolit. Stavební spoření může mít každý občan prakticky od narození. Výpovědní lhůta je 3 měsíce.

Špatná zpráva je, že ministři financí a vlády stále častěji uvažují o zrušení státní podpory a zavedení zdanění výnosů.

Dalším produktem zvýhodněným státem je **penzijní připojištění**. Účastníkem může být každý občan od 18 let věku. Na trhu je 10 penzijních fondů, jejichž činnost podléhá dohledu České národní banky. Prostředky klientů jsou investovány konzervativním způsobem tak, aby se fondy nemohly dostat do záporných čísel.

Vzhledem k této zákonem dané strategii však ani nemohou dosáhnout vyššího zhodnocení. Jejich dlouhodobá výkonnost je na úrovni inflace.

Výhodou jsou státní příspěvky, které mohou dosáhnout až 150 Kč na klientem vložených 500 Kč. Pokud klient spoří více jak 500 Kč měsíčně, nedostává již další státní podporu, může však tyto prostředky odečítat ze svého daňového základu.

Podmínkou daňového zvýhodnění je podobně jako u životního pojištění min. 5 let spoření a koncový věk min. 60 let. Výnosy jsou daněny srážkovou daní 15 %. Při předčasném ukončení smlouvy nejsou vyplaceny státní příspěvky a výnosy z nich, výnosy z vlastních prostředků klientů jsou zdaněny 25 %.

Penzijní připojištění je produkt, který je svým charakterem výhodný pro ukládání malých částek a pro starší klientelu. Pokud byste totiž spořili dlouho, a tím pádem měli našetřeno větší částku, byla by dlouhodobě vázána, a to s minimálním zhodnocením, horším než nabízejí termínované bankovní účty. Tyto závěry potvrzují i statistiky - nejvíce účastníků penzijního připojištění je ve věku 50 až 60 let a průměrná měsíční úložka je kolem 430 Kč. V průměru má každý účastník našetřeno cca 45 000 Kč, což, jak jistě každý uzná, na spokojené stáří stačit nebude.

Neměli bychom se proto nechat zmást televizními reklamami penzijních fondů, které ukazují roz dováděné důchodce, jak popíjejí šampaňské někde na pláži.

Investice do otevřených podílových fondů

Investice do otevřených podílových fondů jsou velice oblíbenou a dynamicky se rozvíjející oblastí finančních produktů. Jedná se o produkt, který lze využít při vytváření finanční rezervy v krátkém, středním i dlouhodobém horizontu. Může tak sloužit k různým účelům, v různých životních etapách a situacích. Investice do otevřených podílových fondů budou mít stále významnější roli při zajištění důchodu v seniorském věku.

Princip investování spočívá v tom, že investoři za své peníze nakupují podílové listy vybraného fondu. Prostředky jsou obhospodařovány profesionálními investičními manažery. Nakoupené cenné papíry zajišťují investorům podíly na výnosech hospodaření fondu, nezakládají však spoluvlastnické právo na řízení společnosti.

Otevřené podílové fondy jsou vysoce variabilním produktem, který se dá nastavit na libovolnou dobu, lze zpravidla mimořádně vkládat finanční prostředky, měnit investiční strategii, vybírat hotovost odprodejem podílových listů. Lze jej tak přizpůsobit různým životním situacím a fázím života. V případě nepříznivé finanční situace se nemusí investovat, protože se nejedná o náš závazek.

Otevřené podílové fondy díky své konstrukci umožňují diverzifikaci, a to mezi jednotlivé cenné papíry, oblasti, odvětví apod. Výnosy z investování jsou osvobozeny od daně, drží-li investor cenné papíry déle jak 6 měsíců. Tuto podmínku podílové fondy splňují, protože se nejedná o krátkodobou spekulaci na jejich pokles či růst, ale jedná se o investice v řádech několika let až desítek let. Aktuální hodnotu podílových listů lze sledovat v novinách i na internetu a dle toho využít možností mimořádných vkladů.

Za vstup do fondu klienti platí poplatky, které jsou závislé na zvolené investiční strategii, délce trvání investice a výši pravidelné či jednorázové investice. Poplatky lze v

případě pravidelné investice strhávat postupně nebo poplatek za celou dobu investice předplatit (obdoba cílové částky u stavebního spoření – zpravidla 1-6 %). V průběhu trvání se také účtuje manažerský poplatek, který si správci fondů strhávají průběžně za obhospodařování jednotlivých portfolií (zpravidla 0,5-2 %).

Volbu fondu a investiční strategie provádí s klientem finanční poradce, který zkoumá jeho vztah k riziku, zjišťuje, zda investice bude pravidelná či jednorázová, jaký by měla mít časový horizont, jaké jsou příjmy investora a kolik peněz si může dovolit investovat. Zjišťují se také zkušenosti klienta s investováním a jeho znalosti v oblasti financí.

Volba investiční strategie je vlastně nejdůležitějším úkolem v oblasti investic. Zde totiž neplatí zákonem stanovené zisky či jiné přínosy jako u penzijního připojištění či stavebního spoření, neboť se jedná o nákup cenných papírů, jejichž hodnota se v čase vyvíjí, může růst, nebo klesat, tak jak se vyvíjí situace na finančním trhu. S výjimkou garantovaných fondů se nedá vyloučit ani výrazná ztráta hodnoty investice.

Nejspolehlivější obranou proti výkyvům trhu je pravidelné investování. Tím se rozumí pravidelný nákup podílových listů, třeba každý měsíc za stejnou částku (třeba 1 000 Kč). Jestliže hodnota cenných papírů na finančním trhu roste, dostanu za stejné peníze méně podílových listů. Naopak klesá-li hodnota podílových listů, nakoupím jich více.

Přímé investice na finančních trzích

Obchodovat na finančních trzích lze také přímo, bez otevřeného podílového fondu a jeho investičních manažerů. Každý, kdo má zájem, může prostřednictvím obchodníka s cennými papíry sám nakupovat a prodávat cenné papíry. Tento způsob investování může přinášet obrovské zisky, ale i hluboké ztráty. Pustit se do přímých obchodů mohou pouze zkušenější hráči, vybavení kvalitními znalostmi fungování finančních trhů.